

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentelor:		Manuscrisile nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit adresaștrăpuzii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	240 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse, etc. etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei	
Pe jumătate de an	120 „			
Pe un pătrar de an	60 „			
Un număr	5 Lei.			
Pentru străinătate pe un an	300 Lei.			

Nr. 5991 E 1933.

NOTĂ OFICIALĂ.

La 15 Noembrie a. c. au fost scadente impozitele către stat pe trimestrul Octomvrie Decemvrie a. c.

Având în vedere că retribuțiile pro Noembrie se vor plăti de Administrația financiară numai după ce se va dovedi, că s'a achitat impozitul global pe acest trimestru, se îndrumă Onor. Preoțime a înainta cel mai târziu până la 5 Decemvrie a. c. dovada despre achitarea acestui impozit.

În chitanță respective dovadă să se arate precis că „impozitul global pro trimestrul trei (Octomvrie—Decemvrie) 1933/34 este achitat”.

Aceste dovezi, respective chitanțe se vor înainta — prin Oficiile protopresbiterale, cari la rândul lor le vor înainta — cel mult până la 8 Decemvrie Consiliului eparhial.

Caransebeș la 16 Noembrie 1933.

Președintele consiliului eparhial
Andrieu Ghidiu
consilier eparhial, protopresbiter.

Memento*)

Domnilor membri ai comitetului cultural al Astrei!

Când ne întrunim iarăși pentru un moment cu toții în acest comitet restrâns, cu durere constatăm că unul dintre cei mai valoroși membri ai Astrei și ai comitetului cultural al Astrei, dascălul venerabil Iuliu Vuia nu mai este printre noi. A plecat deodată din mijlocul nostru și lipsa lui e adânc simțită în acest comitet. Das-

*) La ședința comitetului cultural al Astrei, despărțământul Caransebeș, ținută Miercuri în 22 Noembrie, președ. prof. C. Rudneanu a rostit în memoria valorosului bărbat Iuliu Vuia, cuvântarea de mai sus.

căiul Iuliu Vuia prin activitatea deosebit de valoroasă, prin îndemnul și sufletul său plin de inițiativă națională a dat directive noi, culturale și pământului nostru specific bănățean. S'a entuziasmat de toate chestiunile mari naționale și a fost un aprig luptător pentru cauza sfântă a românismului nostru și 'n deosebi a românismului din Banat. Umil dascăl la sate, unde îi învăța pe elevi să-și iubiască neamul și biserica înainte de toate, a strălucit prin activitatea zeloasă de îndumător adevărat al satelor, muncind cu toată energia care-l caracterizează. A scris manuale pentru elevi deschizându-le calea adevărată a muncii cinste și plină de evlavie creștinească. A cercetat trecutul școalelor noastre bănățenești și a șters colbul de pe vechile hrisoave, scoțând la lumina zilei pe luminătorii neamului românesc din Banat. A fost un om plin de patimi nobile, sufletul său era ahtiat de dorul adânc al muncii grele și reci, a descifrării trecutului nostru. Ajuns profesor la Școala Normală din Caransebeș și-a dat seamă de rolul adânc cultural, de trecutul bogat al acestui falnic institut, care a dat neamului o pleiadă de tineri învățători oțeliți în lupta grea pentru păstrarea legii și a limbii românești. Atunci când s'au ivit chestiuni mari de interes obștesc — Iuliu Vuia cu giasul lui plin de iubire de neam, dedea semnalul luptei — a luptei definitive. L-am ascultat și noi cei mai tineri pe acest profesor luminat de istorie, care s'a trudit mult în viață pentru realizarea bunurilor sufletești, atât de scumpe nouă tuturor, cari zilnic punem pe altarul cultural câte o petricică mică, cu cuvântul și cu scrisul. Cunoscând valoarea laborioaselor și temeinicelor lucrări de istorie bănățenească Iuliu Vuia a căutat să scoată importanța vechiului element românesc — care din timpurile cele mai vechi dăinuiește pe acest pământ, pe care istoricii streini ni l-au tăgăduit cu mistificările și ura

lor prea bine cunoscută. Iuliu Vuia a adunat cu sârguință deosebită tot ce s'a scris despre Banatul nostru, voind ca să editeze o istorie completă, cultu-rală a Banatului. O istorie care să cuprindă geniul și viața poporului nostru, o oglindă fidelă a unui popor care se mândrește cu vechea civilizație daco-romană, ale cărui urme se văd dealungul Banatului nostru. O mărturie vie de o intensă viață spirituală, care a pornit de aci și s'a întins dealungul Carpaților până în Balcani și până la Pontus-Euxinus.

Aceste gânduri mărețe le-a nutrit scumpul nostru membru al comitetului cultural al Astrei și a avut parte de multă durere fiind în viață, fiindcă „durerea e focul purificator prin care orice suflet e îndreptat dela pământ spre cer. Respectul față de durere ne înalță spre cer și pe cei ce nu suferim însăși durerea aproapei. Respectul durerii ne face tari, ne face blânzi, ne face duioși, ne dă propria noastră ființă, ne mântue de grijile mărunte, ne dă putere, ne dă libertate“. Durerea l-a oțelit cum ea oțelește pe toți aceia cari trec peste piedicele zilnice și se ridică spre stercile senine ale cerului, de unde contemplă viața prin prizma spiritualității. Ca unul care a stat de veghe la altarul culturii noastre naționale, luminând pe alții — dascălul Iuliu Vuia a lăsat în sufletele noastre amintirea cea mai trainică — amintirea unui cult al muncii — ne-a lăsat o moștenire sfântă, a cercetării și pe mai departe a trecutului istoric din Banat.

Se cuvine deci, ca astăzi să-l așezăm printre marii bărbați — scriitorii de seamă ai Banatului, fiindcă s'a învrednicit de lumina trecutului nostru.

Trimitem scumpei umbre a marelui dispărut amintirea noastră pioasă în împărăția liniștii, și urmându-i sfaturile să mergem pe același drum al nizuințelor noastre naționale.

Prof. C. Rudăeanu.

Cultivarea conștiinței.

Inregistrăm, nu fără satisfacție sufletească, că experimentarea atâtor sofisme ideologice și etice a lăsat în sufletul omenirii incurabile decepții și în același timp i-a trezit în conștiință arzătoarea dorință de renaștere spirituală, apropiindu-o astfel insensibil de severa și izbăvitoare realitate morală a Evangheliei. Incep să se convingă și aceia cari au dibuit pe întunec că mântuirea nu poate veni decât prin biserica lui Christos, se conving și acei cari atunci când au ajuns la cunoașterea cător'va fenomene pe pământ, au crezut că misterul a dispărut pentru mintea mărginită a omului, de contrarul, că știința pe care o credeau aproape de apogeu, e limitată și fiecare extindere a sferei îi înmulțește punctele de atingere cu sfera necunoscutului.

Pentru cei vechi știința era numai o îndeletnicire de lux pe când pentru cei de azi e o muncă ce trebuie făcută după anumite reguli și metode. Știința de azi e adevărat că a făcut progrese mari, căci a ajuns a fi o muncă organizată pe specialitate și pe colaborarea mai multora pe când știința veche era un simplu fruct al meditațiilor solitare.

Acum știința e rezultatul cercetărilor conduse de mai mulți în același timp, și în ori și ce caz controlate de mulți. Minunata bucurie de a cunoaște însă nu există fără cealaltă față a ei pentru ori care din noi, care privește obiectiv cămpul muncii crescător al necunoscutului. Prima impresie a celui ce se dedică științei este credința în existența unui nucleu cunoscut, căruia fiecare adaugă o porțiune de cunoștințe noi. Mai târziu însă se constată de către toți că acest cunoscut este la periferie sumar și superficial și că necunoscutul rămâne în centru, care nu poate fi conceput. Se încearcă astfel un sentiment de umire comparabil aceluia ce stăpânește imaginația când caută să conceapă cursa simultană a astrilor fără număr, acest misterios vârtej de sori, în mijlocul căruia plutim, purtați de grăuntele nostru de nisip pământesc.

Sufletul uman nu se mulțumește însă numai cu înmagazinarea de cunoștințe noi, ci simte necesitatea de a sta într-o perpetuă dependență de creatorul său, pe care oricât s'ar strădui a-l înțelege, nu o poate face din cauza micimii lui și ori de câte ori ar căuta să se depărteze dela Dânsul, se simte izolat și fără nici un ideal în această viață. Fără credință viața omului e lipsită de farul stralucitor ce luminează scurta dar conștienta și importanta ei stare pe pământ.

Cu cât se lămuresc mai mult tainele dezvoltării intelectuale și legătura strânsă ce există între viața sufletească a omului și între viața sa fizică, cu atât mai mult ne convingem că nimic nu este mai primejdios pentru integritatea sufletească și chiar pentru dezvoltarea fizică a omului decât gândirea necontrolată și needucată.

Ocupațiunea nobilă a sufletului și gândirile frumoase, din contră îi dau o putere deosebită de tensiune și expansiune în dezvoltarea lui intelectuală. Ele înviorază și cele mai întunecoase zile și deschid luminișuri neseperate chiar și'n cele mai negre sbuciumări sufletești, arătându-i orizonturi noi, surprinzătoare perspective și dulci mângăeri.

Pentru acel ce a cetit măcar odată o carte din istorisirile sfinților apostolii și evangheliști, cu siguranță a simțit măcar în fugă acea clipă a cetirii un fior de recunoscătoare duioșie, un început de plâns înăbușit în fundul inimii, un început de iubire și de căință, o nevoie nelămurită, dar cotropitoare, de-a face ca vorbele acelea să nu fie numai vorbe scrise și strâs legate între tablele de carton, pentru ca istorisirea aceea să nu fie numai sunet și ecou fără ascultare ci nădejde apropiată, viață vie, în toți cei vii, adevăr tot atât de adevărat azi ca și atunci când a eșit din mâna inspirațiilor autori, adevăr etern pentru întreaga omenire.

Cine n'a dat curs liber în sufletul său gândirilor frumoase și cine nu și-a deschis inima simțirilor mari și nobile, acela nu poate cunoaște nici măreția ființei sale proprii, nici plăcerile adevărate de cari se poate împărtași exclusiv numai omul dotat cu suflet ce este schin-teie din ființa dumnezeiască.

Ce ar putea trezi mai mult înboldurile sufletești în individ și ce ar putea pune în mișcare nescărsitele valori ale cugetării omeniești, mai mult de cât cercetarea

și aprofundarea adevărului etern, scrutarea cauzei pentru care am fost creați și căutarea scopului spre care mergem.

Răspunsul negativ al acestor întrebări ne face să așezăm pe acest glob fără nici un rost, să ne privim unii pe alții buimăciți, fără să știm cine suntem și ce vrem. Pe cât de dăunător e acest răspuns, pe atât de binefacător este folosul individual ce rezultă din lumea gândirilor abstracte binecugetate și controlate. Rezultatul acesta mare, necuprins încă de toți în întreaga lui însemnătate, este lumina ce se reflectează asupra drumului pe care avem să-l urmăm în această viață scurtă în raport cu cea veșnică care va urma. O mică rază din acest mănunchiu de lumină este și aceea că suprema lege în viața popoarelor cât și în cea a indivizilor este ordinea morală, fără de care nu este viața adevărată și nu poate exista o convențuire potrivită scopului pentru care suntem.

Totuși nu putem spune că această ordine morală s'a observat în deajuns de contemporanii noștri, căci dragostea bestială de sine însuși a fiecărui om în parte și a fiecărui popor e oarbă și uriașă.

Epidemia modernismului ține în mrejele ei încă o bună parte a societății noastre, constituindu-o în diferite asociații ce sfărâmă societatea în molecule anarhice și amenință să scoată divina învățătură din inimile smerite ca să o înlocuiască cu o morală lipsită de religione sau cu o religione fără morală. Nu-și dau seama aceia că morala fără religione duce la apunerea moralității și că nu poți să-te perfecționezi din punct de vedere moral, decât atunci când ai înainte-ți un model întru toate desăvârșit și acesta nu poate fi altul decât adâncul perfecțiunii dumnezeiești, reogândit în legea eternă. Baza smereniei este doar cunoașterea eului nostru, câștigată mai ales prin asemănarea nemicinicii noastre cu perfecțiunea nesfârșită a lui Dumnezeu.

Rămâne deci conștiința, această supremă energie de acțiune și control a sufletului omenesc să nu lase ea individul să sucumbă în împrejurările nefavorabile pentru viața morală și să nu lase popoarele să devieze sau să se rețină dela calea indicată de considerațiunile ordinii morale. În formidabila încheștare a atâtor tendințe morale rivale care produc înspăimântătoare depresii în sufletul omenirii contemporane, în această teribilă criză de loialitate și de devotament, când idealul moral este socotit încă o banalitate iar altruismul și pasiunea dreptății o aberație, în aceste zile de incubație a egoismelor și a tuturor păcatelor și a nedreptăților zămislite din ele, cultivarea conștiinței rămâne o necesitate imperioasă.

Prima datorie este deci cultivarea conștiinței pentru că o conștiință bine educată, disciplinată și totdeauna trează nu va lăsa nicicând să cază concepția ordinii morale din linia de dezvoltare ascendentă, ci va fi totdeauna în consonanță cu normele adevărilor revelate nouă de Dumnezeu prin graiul Mântuitorului nostru.

A cultiva sufletul nostru, potrivit cu necesitățile morale superioare, care îndreptătesc și consfințesc viața, este azi mai mult de cât ori când o datorie.

Nu serviciul cultivării acelei puteri morale care e elementul de căpetenie în viața unui popor, trebuie să stea în primul rând acea clasă socială aleasă, care moștenește harul divin, dăruit nouă de Domnul nostru Iisus Christos înainte de înălțarea sa, care conlucrând cu acest har să ducă munca la bun sfârșit.

Iată deci cât de mare este chemarea preoțimii în mijlocul popoarelor de azi!

Petru Toma

licențiat în teologie.

Pomenirea Mitropolitului Andreiu Șaguna.

Nu de mult am primit din Sibiu o carte-album tipărită pe hârtie de lux, cu multă grijă, și având câteva admirabile clișee. Este: *pomenirea Mitropolitului Andreiu Șaguna*, publicată din incidentul împlinirii alor 60 de ani dela moartea marelui Ierarh.

Cartea începe prin o caracterizare a prof. de teologie Dr. Dumitru Stăniloae, continuă prin scurte portrete asupra lui Șaguna scrise de înalții noștri ierarhi I. P. S. S. Patriarhul Miron, I. P. S. Mitropolit Nicolae, Pimen al Moldovei, PP. SS. Roman, Nicolae Ivan și Grigorie; *mitropolitul Șaguna ca restaurator și legislator al Bisericii ortodoxe române* de prof. univ. Dr. Ioan Lupaș; *un dătător de legi și datini* de prof. Nicolae Colan rectorul Academiei teologice Andreiane, și se încheie cu o amplă dare de seamă asupra serbărilor șaguniene dela Rășinari din anul 1923, semi-centenarul morții mitropolitului Andreiu Baron de Șaguna.

Sibiul, vechea citadelă ortodoxă are, se vede, cultul oamenilor mari, între cari tronează nemuritorul Andreiu, cu adevărat *dătător de legi și datini*. Înalt Prea Sfințitul mitropolit Nicolae, demn urmaș, cu neostenit zel răscolește, și ține la suprafață o memorie dela care candela recunoștinții nu trebuie să se stingă niciodată.

Cu deosebire este binevenită această carte acum, când glasuri de năimiți încearcă diversiuni și ațâțări...

Dar asupra acelor vom reveni.

Din sbuciumul vremurilor de jertfe și biruință.

VIII.

Calea pribegiei ne cheamă la noui surghiunuri Porum — prin Giurgiu — spre Bulgaria. Convoiul e lung și împeștriat. Cu noi merg și o parte din Bucureșteni: profesorul H. Sanielevici, avocatii: Tache Policrat, N. Popilian-Craiova, inspectorul vamal Daciu, inginer Săvulescu, pictorul Petrescu, ziaristul Mitiță Dumitrescu, cerealistul Lallis, polițaiul Stroescu-Sinaia, comercianții: Enăchiță Georgescu, Popescu, Löeff, Gruenberg, Aihalel, comisarii: Duca, Dumitrescu, Ardeleanul Boroș, Mellas, etc.

Spre a ne convinge cât de atentă e comandatura cu noi, ne-a atașat o droaie de tipuri care de care mai suspecti. Mulți desculți complect, alții numai la un picior, ba chiar și un cismar abia eșit din temnița dela „Doftana“, și un tânăr care asasinase pe o chelnăriță dela un hotel din București.

Acest amestec era nu numai un amuzament al civilizațiilor noastre stăpânitori, ci și un act doveditor față de străinătate că *din ce aluat social fac parte dușmanii Puterilor Centrale.*

Ca totul să fie după protocol, am fost purtați pe numeroase strade ale Bucureștilor și filmați în diferite poziții.

Viața e vârtej de taine,
Viața vrea cutremurări.¹⁾

Trenul care ne duce la Giurgiu, merge mai domol ca un car funebru. Pe o parte și pe alta a liniei ferate, sute de butoaie încărcate cu marmeladă, așteaptă să fie pornite în Germania.

Dela Ramadam suntem trecuți cu un șlep în Rusciuc. Germanii ne predau comandaturii bulgare, care luându-ne în primire ne și trag o înjurătură și bătându-și coatele, ne repetă: *na Varna, na Rusciuc.*

Mai privim odată țărmlul românesc și plecăm. La fiecare pas, populația ne strigă: *mamaligarski! na Varna! na Rusciuc!* Doi tineri evrei — bine îmbrăcați — se asociază și dâșii la insultele ce căpătăm, adăogând: *asa vă trebuie că voi persecutați și maltrați pe evrei.* Le-a amuțit însă graiul, răspunsul unor evrei cari erau cu noi.

Duși în fața comandaturii, un ofițer — așa zis — superior, apare în balcon, și de acolo, ne stropește cu balele celei mai sălbaticе spurcăcuini. Insulte grosolane și amenințări epileptice fac podoaba elocinței acestui brav — sigur — ofițer sedentar. Ideea că nu-l vom înțelege, îi marea și mai mult turbarea.

Pe drum se alătură de noi un medic-maior Teodorof, care ne compătimentește și ne vorbește mai omenește. Nu uita a-și mărturisi recunoștința pentru profesorii facultății de medicină și în special față de Doctorul Toma Ionescu. Iși făcuse studiile la București. Ar fi vrut — poate — să ne fie de vre-un mic folos, dar privirile compatrioților săi cari îl săgetau văzându-l cu noi, îl cheamă la realitate și se depărtă promițându-ne că ne va revedea, lucru ce n'a mai îndrăznit a-l face.

Dela comandatură suntem duși la arestul poliției într'o cameră de 5/5 și vârați — clae peste grămadă — 50 de oameni. Abia puteam sta jos unii lângă alții însă cu genunchii ridicați la gură. Așa am fost ținuți două zile și două nopți; ni se anchilozase picioarele și cu greu le-am putut mișca. Fiecăruia ni-s'a dat ca hrană pe zi o pâine, și ce pâine. Atât!

Înainte de a părăsi Rusciucul, am fost avertizați să schimbăm banii românești și a lua leva. Nici cei mai feroși bandiți nu ne-ăr fi prădat mai tâlhărește de cât zarafii din Rusciuc.

Pornim din nou în bejenii, de astă dată în vagoane — lipsite de orice lumină, sparte și descoperite — prin zecile de tuneluri ale Balcanilor, sufocați de fumul mașinilor, palmuiți de vânturile ce băteau din ce în ce mai fufioase, sfredeliți de stropii înghețați ce ne săgetau fețele și încopciți de frigul ce pătrundea — tot mai năvalnic — până la oase.

Cu chiu cu vai, ajungem în gara Horechovița. Era zi de târg. Numeroși vânzători și cumpărători și atâți gură-cască, se uitau la noi ca la niște arătări, râdeau și se bucurau de halul în care eram și conform obiceiului, ne mai trăgeau și câte-o grosolanie. Ploaia se înțește și cu ea frigul. Pornim spre Târnova. Ajungem seara la ora 8. La gară niște

elevi bulgari cari urmau cursurile la școala comercială din București, ne întâmpină cu multă bunăvoință, dar sunt repede expediați din jurul nostru de amenințările poliției.

Orașul Târnova este așezat pe munte, în formă de amfiteatru.

Trebuie să urcăm mult, mult, prin vișor, urgie și ploaie care părea că sfărâmă munții deasupra capetelor noastre și înghit cărările ce în bezna negurii, trebuia să le bătătorim.

Pe stâncile lunecoase de puhoiul apelor, picioarele ni se înfrângeau, trupurile se clătinau, iar inimile abia mai licăreau.

E drumul Golgotei! Doar crucea ne lipsea. Aveam însă fiecare în spinare sau în mâini câte un geamantan sau pachet cu ce bruma putusem lua cu noi. Mulți se vaită, mulți plâng, ne lasau puterile. Un cor de blesteme se înalța la cer din piepturile tuturor. Parcă aud pe profesorul Sergescu ce se lupta cu un geamantan încărcat de cărți: s'o găsi cineva să mă răzbune și pe mine?! Iar medicul veterinar Bugulescu al cărui picior de lemn se dislocase, ruga sentinela care ne însoțea să-l împuște că nu mai poate urca.

După 5 ore de urcuș, ajungem în vârful muntelui unde erau așezate lagărele ce adăposteau și pe alți nenorociți și ne așteptau și pe noi, lagăre formate din niște bordee cu paturi de scânduri fără rogojini și lumină, în care apa străbătea mai mult de un metru. În aceste scaldători ni se poruncește să intrăm și să ne culcăm. Și ne supunem, *căci așa-i robia.*

Dimineața ne deșteptăm aproape înțepenii, cu îmbrăcămintea learcă. Ne învârtim în jurul bălbătăii unui foc doar ni se vor mai usca, dar nici ploaia și nici vântul nu ne îngăduie această clemență și nici stăpânii bulgari cari ne dau poruncă să coborâm și să pornim din nou la drum. Abia târându-ne și sprinjindu-ne cu mâinile sângerate de stâncile colțuroase, ajungem la gară, cu destinația pentru orașelul Stara-Zagora. Vișorul — nedespărțitul nostru tovarăș prin munții Balcanilor, — se ține scai după noi. Ajungem noaptea. Doamnele dela „Crucea Roșie“ ne dau câte un pahar de ceai. Aci suntem ținuți în fața gărei până dimineața la ora 10, în vânt și ploaie.

Șueratul mașinei ne cheamă în vagoane. Trenul se pune în mișcare spre Plovdiv (Filipopoli). Vântul și ploaia se domolise tot mai mult. După atâta besnă și tremur, sfântul soare ne trimite razele lui calde și mângâietoare. Coborâm. Suntem duși la un lagăr din oraș unde erau vre-o treizeci de tâlhari. Îi mută pe ei și ne poruncesc să le luăm locul. Când ridicăm rogojinile de pe paturile unde dormise, apare un covor de parasiți. Ne înspăimântăm și cerem voe să facem curățenie. Cu multă greutate ni se acordă această grație.

Când cugetam că s'o fi sfârșit calvarul și ne vom putea bucura de oare care odihnă, suntem anunțați că destinația noastră nu este Plovdiv ci Golemo-Konare, — un sat locuit de comitagii, — la o depărtare de 25 km. de Plovdiv și 30 km. de Adrianopol.

Drumul acesta trebuia să-l facem cu căruțele cei care puteam da 70 de leva, pe jos cei lipsiți de această sumă.

La 15 km. de Plovdiv, ne întâlnim cu convoiul polițiștilor din Turnu-Severin: St. Bungețianu, Tiberiu Popescu, C. Sârbulescu, G. Bengulescu, N. Voicu,

1) Ovid Deusușianu: Salba clipelor.

Iorgu Protopopescu și Iulian Mânăstireanu, respinși de șeful lagărului din Golemo-Konare. Ne fac atenți că și noi vom avea aceeași soartă.

Sentinelele ne mână înainte. Prezentându-ne șefului lagărului — un sfrijit sublocotenent — ne întâmpină și acesta cu cele mai triviale înjurături și amenințări. Din pungași, hoși, bandiți, jidani, țigani, mămăligari și mai știu eu ce, nu ne-a scos. Obosind, ne-a *sicitrit* și poruncit să ne reîntorcem la Plovdiv. Altă oboseală! Alți 70 de leva și aceasta din cauza — ziceau ei — a doi generali bulgari cari nu se înțelegeau, pe când adevărul era că acest *dute-vino* făcea parte din mijloacele întrebuintate a ne epuiza și fizicește și materialicește.

După o călătorie atât de lungă, abia ne mai puteam mișca. Urechile ne vâjăiau, ochii ni se împăinențiau, mîntea ni se întunecase. Din clipă în clipă așteptam moartea ca pe singurul salvator.

Lagărul cei mare din Plovdiv — așezat afară din oraș — era instalat într-o construcție făcută pentru creșterea gândacilor de mătasă. Intre sutele de prizonieri francezi, englezi, italieni, sârbi și greci luați după frontul dela Adrianopol, suntem introduși și noi.

Șeful acestui lagăr era un locotenent de rezervă profesorul Nikolof, iar ca ajutor avea un nevropat avocat, sublocotenentul Kokolof.

Aci începem a ne mai desmetici. Contactul cu ceilalți prizonieri, ne face mai puțin nenorociți.

Iarna începe a-și afirma sosirea. Fulgi mari de zăpadă s'așează peste tot. Crăcile uscate ale pomilor strălucesc de argintul ce le investmântă. Dacă vânturile ar fi mai puțin arțăgoase și gerul n'ar troeni totul, iarna ar fi chiar dorită, pentru că prezintă mult farmec.

Făcusem mai bine de o lună în acest lagăr unde ne simțeam relativ bine, ori nu aceasta voiau cei ce ne trimiseseră aci, ci sbucium până la complecta noastră nimicire. Așa fiindu-le lozinca, ne retrinuit pentru a petrece întreaga iarna iarăși la Golemo-Konare.

Drumul ne este și mai greu și mai istovitor căci acest sat este așezat în pusta Rumeliei, unde toate vânturile dănțuesc fără încetare și unde ești o biată jucărie a năbădăioaselor lor vârtejuri.

Lagărul este așezat în grajdurile unei mori, părăsită și aproape descoperită. Suntem încartierați numai noi și bucureștenii cu cari am venit. Curenții ce te secătuesc, străbat la noi prin toate încheieturile. O sobă lungă de doi metri așezată într-o șandrama de 20 metri, rânjește tot timpul de iluzia ce ne-o facem că ne va da cândva vre-o rază de căldură.

Vântul bate, ciorile ne asurzesc cu cârăitul lor, câinii ciobanilor ne latră dușmănos, pustiul ne învăluie ca într'un giulgiu.

Vine Crăciunul.

„Tu cel vesel altădată,
Strângi pustiul ăstui an.
La colinda îndătinată
Fără ceată

Moș Crăciun“.)

Moș Crăciun! Iubitor de copii și împărtitor de daruri, te cheamă și așteaptă mulțimea copiilor goi și nemâncați, ai căror părinți — din pofta Kaiserului — ciopârțiți de bombe și mitraliere, acopăr șanțurile și îngrașe miriștile și pădurile.

(Va urma).

2) Nichifor Crainic: Darurile pământului.

Ioan St. Paulian.

ȘTIRI

Locale. Odată cu intrarea în Postul Nașterii Domnului, *societatea femeilor ortodoxe* a inaugurat ciclul de predici și conferințe religioase, împreună cu sf. Vecernie, și cu concursul Corului Catedral.

Duminică la 19 Noembrie a vorbit pâr. protodiacon *Ioan David* profesor la Academia noastră teologică despre *post*. Cuvântarea deosebit de frumoasă a avut darul să prezinte într'o formă atrăgătoare și nouă eterna valoare a postului în viața creștinească și cu deosebire în etapele sale însemnate, cum este timpul din ajunul Nașterii Domnului.

Marți la sărbătoarea *Intrării în biserică* a conferențiat diaconul *C. Rudneanu* prof. la liceul „Traian Doda“. Rezumatul conferinței: „Despre *viața tainică a Mântuitorului nostru Iisus Christos*“ e următorul:

Conferențiarul arată drumul adevărat al vieții creștinești. Arată actele providențiale despre nașterea lui Iisus Christos. Face o descriere a Nazaretului, orașul unde și-a petrecut Iisus Christos partea cea mai mare a vieții Sale; orașul e descris din punct de vedere geografic, politic și social. Se amintește că biserica Bunei Vestiri e mică în comparație cu moscheea musulmană care-i cea mai mare — deasemenea și faptul că azi nu mai există nici un evreu, că toți au plecat, iar pe timpul Mântuitorului erau numai evrei. Dumnezeu a ales acest loc Mântuitorului Iisus Christos ca el să-și petreacă aci viața tainică. Și acest oraș corespundea de minune scopului providențial. Sunt descrise răscoalele teocratice a lui *Iudas și Giscala*. Se analizează cuvintele sf. evangheliști Matei și Luca apoi despre copilăria lui Iisus Christos sf. ev. Luca arată natura umană a Cuvântului, încarnat. Copilăria lui Iisus Christos e accentuată (Luca II, 40). Călătoria lui Iisus la Ierusalim și obiceiurile evreilor de a se duce la Paști, constituie un episod foarte important fiindcă atunci când Iisus e găsit de mama Sa și tatăl Său adoptiv El le descopere „*rațiunea misterioasă*“, își arată rolul Său adevărat de — *Mesia* — de *Fiu a lui Dumnezeu* cf. (Ioan 8, 29 și Ioan 9, 4).

Se citează părerile sfinților Părinți: Justin, Origen, Vasile, Grigorie de Nazians, și Fericitul Augustin — cu privire la cuvântul înțelepciune — prin înțelepciune înțelegem „*înțelepciunea divină*“. Mediul, țara, familia sinagoga, lecțiile, experiențele din Biblie vor fi contribuit într'o măsură oarecare asupra lui Iisus Christos — dar adevăratul instructor a fost „*Cuvântul*“ însuși fiindcă *Omul-Iisus* nu poate fi despartit de Dumnezeu Iisus. Creșterea despre care vorbesc sf. evangheliști, trebuie înțeleasă în felul următor: „Copilul Iisus creștea în înțelepciune înaintea lui Dumnezeu Tatăl și înaintea oamenilor și omenescul din Iisus n'a servit decât proporțional trebuințelor, după însăși dezvoltarea legilor omenesci și a misiunii dumnezeiești. Acesta este adevărul de veci pe care învățații n'au putut în întregime să-l înțeleagă și pe care pioșii creștini îl trăiesc din plin“.

Diaconul prof. C. Rudneanu stăruie asupra acestui fapt, ca în preajma acestui sfânt post să fie cunoscută viața și faptele lui Iisus Christos — făcând apel ca toți creștinii să îndemne pe copiii lor să facă fapte bune ca și copilul Dumnezeu Iisus Christos — căci numai așa lăsând să străbată în sufletele noastre o rază de speranță

vom putea să așteptăm marea taină a Nașterii lui Iisus Christos — *Dumnezeul-Om*.

În ambele cazuri Corul Catedral și-a dat concursul său prețios.

Corul Catedral a participat Duminică la sf. liturghie ce se săvârșește în capela penitenciarului din loc. Aci a cântat ecteniile și responsuriile liturgice, dirijorul prof. Constantin Vladu de la Academia teologică distribuindu-le cărți și broșuri, puse la dispoziție de secția culturală a Consiliului eparhial. Iată o interesantă descriere a acestei descinderi.

„Bărbați și femei cari prin nechibzuința lor s'au făcut „robi“ semenilor, liberi sau în lanțuri, după grozăvia păcatului și greutatea ispașei, și-au părăsit pentru câteva momente celulele, venind să primească mângăiere de la altarul Domnului. Privirile, le sunt obsedate, par'că, de imaginea faptelor ce le-au săvârșit; ascultă extaziați cântările bisericești. Apoi ochii multora s'au umplut de lacrimi. Sunt lacrimile ferbinți ale pocăinței în care se topesc regretele faptelor nesăbuite. Dincolo de lacrimile pocăinței, în suflet se cristalizează lujerul virtuții, care fecundat, mai departe, de învățăturile evanghelice, crește stufos în fapte bune. Alții privesc îndobitociți sau indiferenți. Conștiința acestora este blindată de mârșavia faptelor. Nimic n'o mai poate mișca. Acest tablou evocă o scenă din ultimul capitol al tragediei omenirii a Mântuitorului. Pe Golgota, Iisus a fost răstignit între doi tâlhari. Unul pocăit, i-s'a rugat, celalalt nu s'a sfiit nici în ciasul ultim să hulească pe Dumnezeu. Fapt care vibrează ca un simbol etern, în istoria omenirii păcătoase“.

Pentru monumentul funerar Dr Iosif Olariu au mai intrat săptămâna aceasta următoarele sume:

Primarul orașului Caransebeș (fond. cult.)	3000 Lei
Preot Victor Popoviciu Satul-nou	500 „
Cons. eparh. Nicolae Cornean Caransebeș	250 „
Prof. Isaia Suru de la Acad. Teologică din Caransebeș	200 „
Ppresb. Traian Oprea din Vârșet	200 „
Preot Gheorghe Popoviciu Mărul	200 „
„ Pet u Vuc Bocșa-română	200 „
„ Ilie Pepa Armeniș	100 „
„ Ilie Sârbu Rusca	100 „
„ Ioan Jucos Zervești	100 „
„ Pantelimon Domil Bucosnița	100 „
„ Ilie Mihața Valeaboul	100 „
„ Gheorghe Adam Voislova	100 „
„ Nicolae Ivanescu Marga	100 „
„ Constantin Dimian Petrovasela	100 „
„ Victor Suru Cârpa	50 „
„ Ioan Lăpăduș Ohaba-mâtnic	50 „
„ Petru Suru Rugi	50 „
„ Valeriu Suru Valișoara	50 „
„ Ioan Ostrovan Ciuta	50 „
„ Dimitrie Anuțoiu Poiana	50 „
„ Ioan Borlovan Maciova	50 „
„ Ioan Muntean Bolvașnița	50 „
„ Nicolae Bogdan Crâjma	50 „
„ Nicolae Cojocariu Verciorova	50 „
„ Nichifor Lazăr Zlagna	40 „

Total: 5890 Lei

Suma anterioară: 5970 Lei

Total până de prezent: 11860 Lei

Linia ferată Caransebeș-Reșița. Între direcțiunea generală C. F. R. și Uzinele Reșița s'a încheiat o convenție pentru construirea liniei ferate Reșița-Caransebeș. Potrivit acestei convenții, Uzinele Reșița vor construi calea ferată, iar cheltuelile de construcții se vor plăti de C. F. R. din taxele de transport pe care Reșița urmează a le plăti cailor ferate române. Ministerul comunicațiilor, prin Înaltul decret regal din 11 Noemvrie a aprobat contractul, care urmează a fi ratificat de corpurile legiuitoare.

Cu cea mai vie bucurie înregistrăm această știre, cunoscând că multe lucrări pregătitoare ce s'au făcut în vederea construirii acestei importante linii, au trezit totatătea adevăraților din partea publicului bănățean.

Alianță americano-sovietică? Se știe că de curând s'au încheiat formalitățile de recunoaștere a Uniunii Sovietelor Rusești de către Statele-Unite ale Americii de Nord. Mai nou ziarele aduc știrea că între cele două mari republici ar fi intervenit și un tratat secret de alianță militară. Este clar că această alianță vrea să încercuească puterea mereu crescândă a Japoniei.

Congresul prețesc se amână. Congresul asociației Clerului, hotărât a se ține la Craiova în zilele de 28 și 29 Noemvrie a. c., se amână. Noul termin nu e fixat până acum.

CONCURSE.

În urma ordinului Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 3937 B. din 29 Iulie 1933, se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh, la parohia de clasa II-a devenită vacantă prin moartea preotului Dionisie Goanță din comuna Lăpușnicul-Mare, protopresbiteratul Mehadiei, cu termen de recurgere de 30 zile de la prima publicare în „Foaia Diecezană“ cu următoarele

Emolumente:

1. Una sesiune parohială constatătoare din 32 jughere pământ arabil și fânețe, după care alesul preot va plăti toate impozitele.

2. Salar de 300 Lei anual, plătit în rate lunare, ca răscumpărare a stolei de la botez și înmormântări.

3. Locuință în natură împreună cu grădina de legume.

4. Alte venit primește conform uzului.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită cereșile ajustate cu documentele prescrise Prea On. Oficiu protopreseiteral ort. rom. al Mehadiei, la Orșova, adreseate consiliului parohial din Lăpușnicul-Mare.

Amatorii sunt poștiți a-se prezenta în sfânta biserică în vre-o Duminică sau sărbătoare, spre a-și arăta dexteritatea oratorică și cantorală. Dar numai de încredințarea prealabilă a Consiliului eparhial și a Prea On. Părinte Protopresbiter și nici de cum în ziua alegerii.

Lăpușnicul-Mare, din ședința Consiliului parohial ținută la 17 Septemvrie 1933.

Președinte:

Preot **Silviu Novacovicu**

Notar:

Nicolae Bihoi

În conțelegere cu mine: *Iosif Câmpanu* protopresbiter.

Pe baza deciziei Venerabilului Consiliu Eparhial de sub Nr. 4448 B ex 1933 se escrie concurs pentru postul de capelan temporal cu dreptul de succesiune pe lângă preotul Gheorghe Popescu din Chevereșul-mare protopresbiteratul Buziașului cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” cu următoarele

Emolumente:

1. $\frac{1}{8}$ din sesiunea I-a parohială care o folosește parohul Gheorghe Popescu.

2. $\frac{1}{8}$ din toate venitele stolare uzitate în comună dela I-a parohie.

De locuință se va îngriji noul ales capelan, comuna neluându-și nici un angajament.

Noul ales capelan va suporta toate dările către stat și comună după pământul ce îl beneficiază.

Noul ales va avea a catehiza, a servi și a predica în sfânta biserică la rândul său fără altă renumerație.

Recurenții își vor înainta cererea de concurs cu documentele prescrise prin Prea Onoratul Oficiu protopresbiteral din Buziaș, consiliului parohial din Chevereșul-mare și a-se prezenta cu prealabila încuviințare a Prea On. Oficiu protopresbiteral din Buziaș în vre-o Duminică sau sărbătoare în sfânta biserică din Chevereșul-mare în termenul concursual. Parohia fiind de clasa III dela recurenți să recere cvalificațiunea pentru parohii de clasa III-a.

Chevereșul-mare din ședința Consiliului parohial ținută azi la 1 Octomvrie 1933.

Moise Barbulescu m. p.
președinte.

Valeriu Minea m. p.
notar.

In conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

..

Pe baza deciziei Venerabilului Consiliu Eparhial de sub Nr. 4466 B. ex 1933 se escrie concurs pentru postul de capelan temporal cu dreptul de succesiune pe lângă preotul Moise Barbulescu din Chevereșul-mare protopresbiteratul Buziașului cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” cu următoarele :

Emolumente.

1. Jumătate din sesiunea a doua parohială ce o va ceda parohul Moise Barbulescu.

2. Jumătate din venitul stolar din parohia a II-a. De locuință se va îngriji noul ales, comuna neluându-și nici un angajament.

Noul ales, după beneficiu va suporta dările către stat și comună.

Noul ales, va a avea a catehiza, a servi și a predica în sfânta biserică la rândul său fără altă renumerație.

Recurenții își vor înainta cererea de concurs cu documentele prescrise prin Prea On. Oficiu protopresbiteral din Buziaș, consiliului parohial din Chevereșul-mare și a se prezenta cu prealabila încuviințare a Prea On. Oficiu protopresbiteral din Buziaș, în vre-o Duminică sau sărbătoare în sfânta biserică din Chevereșul-mare în termenul concursual.

Chevereșul-mare din ședința consiliului parohial ținută azi la 1 Octomvrie 1933.

Moise Barbulescu m. p.
președinte.

Valeriu Minea m. p.
notar.

In conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Corpul Portăreilor Tribunalului Caransebeș.

Nr. Port. 261/1931.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portarel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908, prin aceasta public, că în urma deciziei Judecătoriei II urbană din Timișoara de sub Nr. 4510/930, efectuându-se execuțiunea la 8 Mai 1931, în favorul următorului Komeryt et. Meder reprez. prin avocatul Dr. I. Dragu domiciliat în Caransebeș pentru suma de 7449 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrate și suprasedate care s'au prețuit în 22 650 Lei — bani și anume: diferite mobile de casă ca: garderob. lufotar, oglindă, covor, mese, scaune, un motor circular și etc., se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma deciziei Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 2824/1931 G. pentru încasarea creanței de 7449 Lei — bani capital cu 15% interese din 14 Mai 1930 și spesele de 3284 Lei — bani deja staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 5 Decemvrie 1933 la orele 11⁰⁰ a. m. în comuna Ruscă Montană la sediul urmăritului** și toți aceia cari au voie a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 a legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș la 18 Noemvrie 1933.

Șef portarel **Bacaiarov.**

Colinde, Cântece de stea, Cântece de ale Irozilor etc., ediția VII, îmbogățită de Nicolae G. Velcu.

Se poate comanda la **Librăria diecezană din Caransebeș.**

Conspectul

Manualele de religie pentru învățământul primar, publicat în „Biserica ortodoxă română” Revista Sfântului Sinod, are în locul prim:

Cărțile de Religione

de Dr. P. Barbu și Pr. P. Bizerea pentru

1. Școalele de copii mici și clasa I a școalei primare Lei 10.—
2. Clasele II și III ale școalei primare „ 10.—
3. Clasa IV a școalei primare „ 10.—
4. Clasele V, VI, și VII ale școalei primare „ 15.—

Editate de Librăria Diecezană, Caransebeș.

Aducem la cunoștința On. public cetitor, că

Calendarul Românului

Pe anul **1934** anul al XLVI-lea

a apărut și se află de vânzare la **Librăria**
noastră **Diecezană** pentru prețul de 15 Lei.

„Calendarul Românului“

este cel mai vechi și mai bine redactat calen-
dar din părțile bănățene, care și de astădată
apare cu un bogat material literar, șematismul
dieceziei noastre, târgurile din Bănat și Ardeal.

Tipografia și Librăria Diecezană

◆ **Caransebeș.** ◆